

sabb probléma megoldásához. Hangsúlyozták az egészen fiatalok és az idősek nyomorúságát, egy sor javaslatot tettek külön otthonok és kórházak létrehozására, továbbá arra, hogy tegyék lehetővé, hogy a semleges államok és a Nemzetközi Vöröskereszt segíthessen a rászorulókon.¹⁶¹

A Magyarországi Keresztény Zsidók Szövetsége működését folyamatosan bővítette egészen a Szálasi-éra kezdetéig. Ekkor gyakorlatilag megszűnt, és az áttértek érdekeinek védelmét újból a Magyarországi Zsidók Szövetségének Ideiglenes Intézőbizottsága vette át.¹⁶²

Az Ideiglenes Intézőbizottság átszervezése

Török és a bűvőhelyre vonult Kahan-Frankl Samu lemondásával két hely üresedett meg az Ideiglenes Intézőbizottságban. Ezeket július 22-én Boda Ernő és Stöckler Lajos csipkegyáros kinevezésével töltötték be.¹⁶³

Stöckler július 27-én kezdte meg működését a Bizottságban, amikor az életben maradt, szinte kizárólag budapesti zsidók helyzete némileg javult. Rövidesen a Bizottság fenegyerekévé vált; nem volt hajlandó elfogadni azt a módszert, hogy a legfőbb vezetők – Stern, Pető és Wilhelm – általában titokban mérlegelnek és hoznak olyan döntéseket, amelyekért azután rendszerint az egész Bizottságnak kell vállalnia a felelősséget.¹⁶⁴

Augusztusban híresztelések kaptak lábra a budapesti zsidók „kiszöbönálló” deportálásáról. A Lakatos-kormány időszakában a deportálásra vonatkozó híreszteléseket olyanok váltották fel, amelyek szerint „titkos terv” létezik a zsidóknak valahol vidéken történő „összegyűjtésére”, hogy így „óvják meg” őket a deportálástól. Az összegyűjtést joggal tekintették a deportálás lehetséges előjátékának – a megakadályozását célzó titkos tárgyalásokat Ferenczy László csendőr alezredes folytatta, aki korábban a vidéki gettósítási és deportálási programot irányította. Zsidó részről Komoly Ottó és a Bizottság három fő vezetője tárgyalt, akik megpróbálták kihasználni Ferenczy ekkori alibikeresését (lásd a 25. fejezetet). A Bizottságnak azok a tagjai, köztük Stöckler, akik előtt szükségképpen elütölkáltak a tárgyalásokat, türelmetlenné váltak, és beadványokkal bombázták a legfelső vezetést, kérve, hogy a döntéshozás folyamatában részt vehessenek.¹⁶⁵

Stöckler a szegényebb zsidó rétegek érdekeinek szószólójává vált.¹⁶⁶ A „védtelen kis zsidók” védelmében odáig ment el, hogy ellenezte ún. „védett házak” létrehozását a Pozsonyi úton a svéd menlevéllel rendelkező zsidók számára, mert attól tartott, hogy ez a nem védett zsidóknak ezekből az épületekből való kiköltöztetésével járna. Stöckler (és családja) abban is eltért a Tanács többi tagjától, hogy nem volt hajlandó kihasználni a sárga csillag viselése alóli mentességből adódó lehetőségeket.